

Theaterwerkplaats voor Ouwe Rotten

Beleidsplan 2025-2026

1. INLEIDING

Voor u ligt het beleidsplan 2025-2026 van de Theaterwerkplaats voor Ouwe Rotten (hierna: TOR). In dit plan leest u welke activiteiten we willen organiseren, wat we ermee willen bereiken en wat we ervoor gaan doen.

TOR maakt sinds 2014 voorstellingen met en voor ouderen over thema's die voor ouderen van belang zijn. De voorstellingen worden gemaakt in nauwe samenwerking met de spelers.

Na tien jaar kunnen we concluderen dat deze werkwijze aanslaat. De thema's rondom ouder worden die we in de voorstellingen aansnijden, geven aanleiding tot reacties en discussies met onze doelgroep. Vooral de herkenbare, niet te zwaar op hand zijnde presentatie levert veel waardering op: sinds 2014 hebben we met onze voorstellingen circa 6.000 ouderen bereikt en hebben ongeveer 200 ouderen actief geparticipeerd in onze projecten.

Onze missie is theater maken voor en door ouderen. Ten eerste willen we het publiek de vitaliteit en veelzijdigheid van ouderen laten zien. Dé oudere bestaat niet en er zijn talloze manieren om ouder te worden. Ten tweede willen we ouderen laten kennismaken met het plezier van theater maken en hen in de gelegenheid stellen hun eigen verhalen op het podium te brengen en daarmee anderen te inspireren.

Wij vinden dat de werkelijkheidsbeleving van ouderen onderbelicht is in de samenleving. In de media en in kunst- en cultuuruitingen zijn ouderen minder zichtbaar dan andere leeftijdsgroepen. Een grotere zichtbaarheid is niet alleen van belang voor de representativiteit en het zelfbewustzijn van ouderen, ook voor jongeren is het van belang zich te kunnen inleven in een andere levensfase en een ander levensperspectief.

Ouderen hebben een schat aan levenservaring en veel te vertellen. Ze verdienen het om gehoord en gezien te worden en om hun visie op het ouder worden en de positie van de oudere in de maatschappij te tonen aan een breed publiek. De samenleving heeft baat bij de kennis en ervaring van ouderen. Daarom maken we theater waarin de thema's rond het ouder worden en zijn uitdrukkelijk aan bod komen. De participatie van de ouderen zelf staat hierbij centraal. Participatie

die ook in sociaal opzicht een positieve invloed heeft op het dagelijkse leven van de deelnemers.

Vanuit onze missie en visie gaat onze doelstelling verder dan sec voorstellingen maken met vaste groepen ouderen. Onze doelstelling is ten eerste *artistiek*: we maken theater. Naast een *artistieke* doelstelling hebben we ook een *sociale* doelstelling.

Artistieke doelstelling

We willen culturele participatie van ouderen boven de 60 jaar bevorderen en we stellen ons ten doel theater te maken en te presenteren. Aan de workshops, cursussen, presentaties en voorstellingen stellen we artistieke eisen. Daarom werken we met professionele regisseurs en vakdocenten.

Sociale doelstelling

Theater is bij uitstek een sociale en inclusieve kunstvorm. Daarom bepalen we de thema's en maken wij onze presentaties en voorstellingen altijd in nauwe samenwerking met deelnemers uit de doelgroep. Zij vertellen hun verhalen en luisteren naar elkaar. Iedere oudere die wil meedoen aan onze workshops, cursussen of voorstellingen, kan meedoen: of je nu slechthorend bent of slecht ter been, de taal niet goed spreekt of het lastig vindt om een tekst te onthouden. Iedereen heeft talenten en ook op latere leeftijd kunnen deze worden ontdekt en verder ontwikkeld.

Dit proces van vertellen en luisteren zorgt er tevens voor dat de deelnemers elkaar snel leren kennen en er een hechte band ontstaat.

Hierdoor weten de deelnemers elkaar ook buiten de repetities te vinden. De ouderen die meedoen aan onze voorstellingen weten zich gezien en gehoord, ze doen ertoe.

In 2023 hebben we onze werkwijze enigszins veranderd. De eerste jaren maakten we jaarlijks een grote voorstelling met onze groepen in Rotterdam-Noord, Rotterdam-Prins Alexander en Capelle aan den IJssel. In de nieuwe opzet hebben we deze vorm losgelaten en is ons aanbod veelzijdiger geworden, zodat meer ouderen de kans krijgen hun podiumtalenten te ontdekken en verder te ontwikkelen. Dit hebben we gedaan door workshops en cursussen te organiseren en meer kleine voorstellingen te maken.

De afgelopen twee jaar hebben we gemerkt dat we op deze manier meer ouderen bereiken dan voorheen. We hebben ook gemerkt dat we tegen de grenzen aanlopen van onze capaciteit. Daarom is het ons doel in deze beleidsperiode medewerkers op ZZP-basis aan te trekken die het team komen versterken op het terrein van regie, PR en organisatie.

Het is belangrijk dat meer zichtbaar wordt wat de impact van onze activiteiten is op de deelnemers. We willen daarom de impact van onze activiteiten laten

onderzoeken door Tineke Abma, bijzonder hoogleraar Kunst en Zorg en verbonden aan de Erasmus Universiteit.

In het komend jaar willen we het volgende bereiken:

1. ons publieksbereik vergroten;
2. meer ouderen de kans geven de podiumkunsten te beoefenen;
3. de communicatie tussen generaties stimuleren;
4. ons team versterken/uitbreiden;
5. onderzoek laten doen naar de impact van onze activiteiten op de deelnemers.

2. VOORTZETTING VAN DE NIEUWE KOERS

De afgelopen jaren hebben we in ons project Podium Ouwe Rotten, waarin we samenwerken met welzijnsorganisatie Samen Ondernemend Leren (SOL) kunnen experimenteren met nieuwe vormen om ouderen te bereiken. We hebben workshops en cursussen georganiseerd die enthousiast werden gevolgd door ouderen en we hebben maandelijks een Zondagmiddagsoos georganiseerd in De Banier. Op een Zondagmiddagsoos kan het publiek genieten van optredens van oudere talenten en meedoen aan een workshop.

Op deze manier hebben we veel ouderen weten te bereiken. Deze werkwijze willen we de komende jaren voortzetten.

Om meer recht te doen aan de statutaire doelstelling (theater maken voor en door ouderen boven de 60 jaar) willen we *laagdrempelige* voorstellingen maken voor ouderen over thema's en onderwerpen die hen direct aanspreken. We willen de doelgroep *actiever* betrekken bij het zoeken naar passende thema's en onderwerpen. We willen de doelgroep *actiever* stimuleren en motiveren om zelf te gaan spelen, zingen, dansen of schrijven, en nog *intensiever* betrekken bij het maken van de voorstellingen.

We willen dit bereiken met de volgende activiteiten:

1. Gericht op publieksvergroting bij onze voorstellingen

- Uitbreiding van de PR-functie om meer ouderen over het bestaan van TOR te informeren;
- Meer aandacht besteden aan de wisselwerking tussen leeftijdsgroepen door kinderen, kleinkinderen en bekenden van de doelgroep meer te betrekken als publiek;
- Met de werkvorm 'Theaterwerkplaats' maken we kleine voorstellingen van ongeveer een half uur over actuele onderwerpen. Dit doen we met kleine groepen ouderen. Deze voorstellingen kunnen op verschillende 'vindplaatsen' worden gespeeld, zoals buurthuizen, (kleine) theaters en complexen voor ouderenhuisvesting;

- Kleine producties en liedjesprogramma's maken die op bijeenkomsten van de doelgroep gespeeld kunnen worden.

2. Gericht op het creëren van betrokkenheid bij het zoeken naar passende thema's en onderwerpen

- Kleine presentaties om ons publiek te enthousiasmeren om mee te gaan doen;
- Laagdrempelige voorstellingen met een korte voorbereidingstijd.

3. Gericht op deelnemers voor onze cursussen en workshops

Theaterwerkplaats - cursussen en workshops

- Om ouderen actief te laten kennismaken met de podiumkunsten en hen de kans te geven hun talenten op dit gebied te ontdekken en te ontwikkelen organiseren we cursussen en workshops. Hier stimuleren we de ouderen tevens om hun talenten verder te exploreren door mee te doen aan voorstellingen.

Podium Ouwe Rotten

- Met het project Podium Ouwe Rotten willen we ouderen in Rotterdam en omstreken verleiden tot actieve cultuurparticipatie. Dit doen we door jaarlijks een serie van acht gratis workshops aan te bieden: dans, theater, zingen en schrijven van gedichten/spoken word.
- Om ouderen het plezier van de podiumkunsten te laten ervaren organiseren we jaarlijks vier keer een Zondagmiddagsoos in de theaterzaal van Huis van de Wijk De Banier. Dit betreft een cultureel aanbod door ouderen van korte theatervoorstellinkjes, muziek, verhalen en gedichten. We willen met de Zondagmiddagsoos per keer ongeveer zestig ouderen bereiken. Voorafgaand aan een Zondagmiddagsoos organiseren we een korte cursus op het gebied van de podiumkunsten. De cursus eindigt met een presentatie tijdens een Zondagmiddagsoos.
- Met welzijnsstichting SOL en Studio de Bakkerij hebben we de CultuurClub opgericht. De CultuurClub vindt wekelijks plaats in Studio de Bakkerij. De deelnemers krijgen iedere keer een workshop op het gebied van de podiumkunsten aangeboden en na afloop lunchen ze samen.

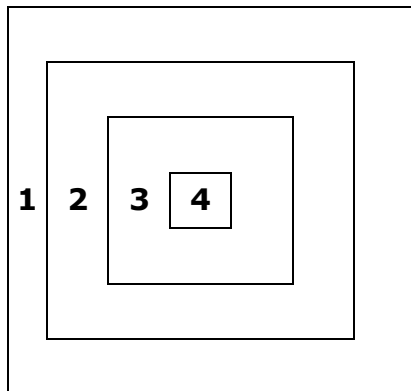
4. Gericht op activering van deelnemers aan voorstellingen en presentaties

- Met de werkvorm 'Theaterwerkplaats' maken we grotere, laagdrempelige voorstellingen van 60 à 70 minuten met 10 à 12 spelers over onderwerpen die de spelers zelf aandragen. De spelers zijn doorgestroomd vanuit de kleinere activiteiten van de Theaterwerkplaats: workshops, cursussen en kleine voorstellingen. De grote voorstellingen worden gespeeld in theaterzalen.

3. DOELGROEPEN

We delen onze doelgroep in vier deeldoelgroepen in:

1. Het deel van de ouders dat nog niet is bereikt door onze stichting;
2. Het deel dat al is betrokken bij onze voorstellingen omdat ze komen kijken: het publiek;
3. Het deel dat meedoet aan workshops en cursussen;
4. Het deel dat actief meedoet aan voorstellingen en presentaties.

We streven er naar om de eerste drie deeldoelgroepen te laten 'promoveren' naar een hoger nummer, dus:

- We willen meer publiek bij onze voorstellingen.
- We verleiden kijkend publiek (doelgroep 2) om workshop- of cursusdeelnemer te worden (doelgroep 3) of uiteindelijk zelfs speler (doelgroep 4) te worden.
- De spelers in doelgroep 4 stimuleren op hun beurt ouders uit het publiek (doelgroep 2) om zelf actief te worden door mee te praten, deel te nemen aan cursussen of workshops en uiteindelijk te participeren in de producties, waarmee weer deeldoelgroep 1 wordt bereikt.

4. COMMUNICATIE

Voor de uitbreiding van de communicatie is het van belang duidelijk in beeld te hebben wat onze identiteit is, wat we willen uitstralen. Woorden die bij onze identiteit horen zijn: warmte, saamhorigheid, vitaliteit, kracht van ouders en een informele sfeer. Aan de hand daarvan kunnen we onze boodschap formuleren en onze communicatiemiddelen bepalen.

We gebruiken hiervoor de volgende communicatiematrix:

Doelgroep	Doelstelling	Boodschap	Middel	Content
Potentieel publiek: Ouderen die we nog niet hebben bereikt.	- Ze leren ons kennen. - Ze komen kijken.	Kom kijken, het gaat ook over jou	Flyers Persberichten Advertenties	Informatie en foto
Publiek: Ouderen die we al hebben bereikt.	- Ze blijven zich betrokken voelen. - Ze gaan meedoen.	Je hoort erbij, leuk dat je er weer bent. Ook jij hebt talenten, ontdek ze in een workshop, cursus of presentatie.	Mailing Nieuwsbrief Facebook Website YouTube	Info met foto's en filmpjes
Deelnemers: Ouderen die we al hebben bereikt.	- Ze blijven meedoen. - Ze gaan meedoen aan presentaties en voorstellingen	Doe mee, ontdek je talenten en vertel je verhalen op het podium.	Mailing Facebook Nieuwsbrief Website YouTube	Info met foto's en filmpjes
Spelers	- Ze blijven meedoen.	Je hoort erbij, je hebt veel te vertellen.	WhatsApp Mailing Facebook Nieuwsbrief Website YouTube	Info met foto's en filmpjes
Potentiële klanten	Uitkoop	We hebben een aantrekkelijk aanbod voor ouderen.	Mailing Flyer	Informatie en foto

Daarnaast moeten we in beeld hebben in welke omgeving we functioneren, welke 'markt' we bedienen en welke trends daar aan de orde zijn. Hiervoor is een separaat communicatieplan opgesteld.

Omgevingsanalyse

Door de bevolkingsopbouw zal het aantal ouderen de komende jaren verder doorgroeien. We weten dat deze ouderen vooral te vinden zullen zijn in hun eigen huis, steeds minder in wooncomplexen. Waarschijnlijk zullen de welzijnsinstellingen minder geld beschikbaar hebben voor activiteiten voor

ouderen; anderzijds is de verwachting dat er meer geld beschikbaar komt bij fondsen, o.a. door legaten. Maar Rotterdamse ouderen hebben zelf vaak weinig geld. Eenzaamheid kan een groter probleem worden.

Samenwerking en concurrentie

De stichting streeft de komende jaren naar meer samenwerking met organisaties die met ouderen werken op gebied van kunst & cultuur, wonen, zorg en welzijn. In de culturele sector werkt TOR samen met Theater Zuidplein, het Isala Theater in Capelle aan den IJssel, Studio de Bakkerij en andere theaters.

TOR werkt ook al samen met organisaties in het welzijnswerk. Daarnaast ziet TOR mogelijkheden voor (meer) samenwerking met ouderenorganisaties, zoals ouderenbonden, vakbonden en senioren- en culturele raden (voor ouderen). Het Platform cultuur en welzijn, dat eind 2016 opgericht is om de cross-sectorale samenwerking tussen kunst en welzijn te bevorderen, is hiervoor een instrument.

Tevens is het van belang te weten welke organisaties eveneens actief zijn in onze werksfeer: onze 'concullega's'. In het participatief segment zijn dat Het Rotterdams Wijktheater, de SKVR, Stichting Formaat (werkplaats voor participatief drama) en diverse theaterinitiatieven in wijken; voor kijkers brengen diverse podia cultureel aanbod gericht op ouderen, zoals Danspaleis.

5. ONDERZOEK NAAR DE IMPACT VAN ONZE ACTIVITEITEN

In 2025 willen we een start maken om te onderzoeken wat de impact is van onze activiteiten op het welzijn van de 60-plus deelnemers. Om aan deze ambitie handen en voeten te geven gaan we in gesprek met prof dr. Tineke Abma. Een verkennend gesprek over onderzoeksmogelijkheden is gepland voor het tweede kwartaal 2025.

Professor Abma werd op 1 september 2024 benoemd tot bijzonder hoogleraar Kunst en Zorg bij de Erasmus School of Health Policy en Management (ESHPM). Er is toenemend bewijs dat kunst positieve effecten heeft op de gezondheid en het welzijn van mensen. Op het gebied van kunstactiviteiten en dementie zijn er al vele best practices onderzocht.

Kunstvormen zoals dans, muziek, theater kunnen mogelijk ook een bijdrage leveren aan gezond ouder worden. Dit kan betekenen dat ouderen zich psychisch, fysiek en sociaal beter kunnen organiseren, minder depressief of eenzaam zijn en voldoende sociale contacten kunnen onderhouden. Dit alles kan ervoor zorgen dat ouderen positiever en gezonder leven en dat ze door deel te nemen aan kunstactiviteiten minder een beroep doen op hulp bij zorg- en welzijnsorganisaties.

6. ORGANISATIE TOR

Bestuur

Het bestuur van de stichting bestaat uit minstens drie leden: voorzitter, secretaris en penningmeester. Zij zijn verantwoordelijk voor het aansturen van de uitvoerenden en de financiële huishouding van de stichting.

Uitvoerenden

TOR heeft geen mensen in dienst. De vaste kern bestaat uit Mariëlle van de Griendt (artistieke leiding) en Willy Hilverda (zakelijke leiding en communicatie). Samen ontwikkelen ze, op ZZP-basis, projecten en zijn verantwoordelijk voor de uitvoering ervan. Per project worden gastdocenten, muzikanten en technici op zzp-basis ingehuurd om mee te werken aan de realisatie.

Mede met het oog op de leeftijd van de huidige leiding is het noodzakelijk om de vaste kern uit te breiden. Voor de continuïteit van de Theaterwerkplaats en een stevig fundament voor de toekomst worden er maatregelen genomen die de stichting weer tien jaar vooruit kunnen brengen.

7. FINANCIËN

TOR is sterk afhankelijk van projectsubsidies van gemeenten en van financiële bijdragen van fondsen. Gelukkig is de aandacht voor culturele projecten voor ouderen de afgelopen jaren sterk gegroeid. Zo is enkele jaren geleden het landelijke fonds Lang Leve Kunst opgericht.

Ook zijn er voldoende Rotterdamse fondsen die regelmatig een bijdrage verstrekken en kunnen we regelmatig rekenen op bijdrages vanuit de LCP-budgetten van Cultuur Concreet. Positief is dat de gemeente Rotterdam in het huidige Cultuurplan het belang inziet van samenwerking tussen het kunstdomein en andere domeinen zoals zorg en welzijn.

Naast de financiële ondersteuning van overheden en fondsen vinden we het belangrijk zelf inkomsten te genereren. Dit doen we door kaartverkoop, door de kleine voorstellingen die we maken te verkopen en door andere activiteiten aan te bieden aan organisaties die bijeenkomsten voor ouderen organiseren.

Legaat

De stichting heeft in 2021 een legaat ontvangen. Dit wordt de komende jaren, in de geest van de schenker, gebruikt ten bate van de zichtbaarheid, verdere ontwikkeling en continuïteit van de stichting.

Zichtbaarheid

- We hebben in 2024 een film laten maken over Tien jaar Theaterwerkplaats voor Ouwe Rotten waarin onder meer spelers vertellen wat deelname voor hen betekent.
- We hebben een flyer gemaakt met algemene informatie over onze stichting.

- Een toekomstwens is een vernieuwde website waarop we onze voorstellingen en andere activiteiten nog beter onder de aandacht kunnen brengen.

Continuïteit

De stichting rust op de schouders van de twee initiatiefnemers. Het is hoog tijd dat het team wordt uitgebreid, vooral ook omdat Willy Hilverda binnenkort de pensioengerechtigde leeftijd bereikt en haar inzet wil afbouwen.

Voor de continuïteit van de stichting zijn we op zoek naar jonge regisseurs en andere medewerkers die activiteiten kunnen overnemen. Dit vergt in de beginperiode veel begeleiding. Deze begeleiding bekostigen we uit het legaat.

Eigen vermogen

In de loop der jaren heeft de stichting een bescheiden eigen vermogen opgebouwd. Dit wordt gebruikt voor:

- het dekken van tekorten die zijn ontstaan bij de uitvoering van projecten
- overheadkosten (administratie, verzekeringen)
- extra activiteiten die bijdragen aan community-vorming zoals een jaarlijkse nieuwjaarsbijeenkomst voor alle deelnemers aan onze projecten

Tot slot: het is belangrijk een kleine reserve te hebben waaruit kosten voor deskundigheidsbevordering kunnen worden vergoed.